

ÕPPIMIST TOETAV HINDAMNE

Sirje Rekkor

Väljundipõhise hindamise rakendamise seminar

02. november 2016

Tallinn

A decorative graphic in the bottom right corner consisting of several overlapping, semi-transparent green triangles that form a larger, abstract shape.

Hindamise eesmärk

- Hindamise eesmärk on õpilase arengu toetamine tagasiside abil ning usaldusväärse teabe andmine õpingute läbimise tulemuslikkuse kohta (Kutseõppes kasutatav ühtne hindamissüsteem...)

 Hindamise eesmärk on toetada õppija õppimist ja seeläbi arengut

Hindamine kui protsess

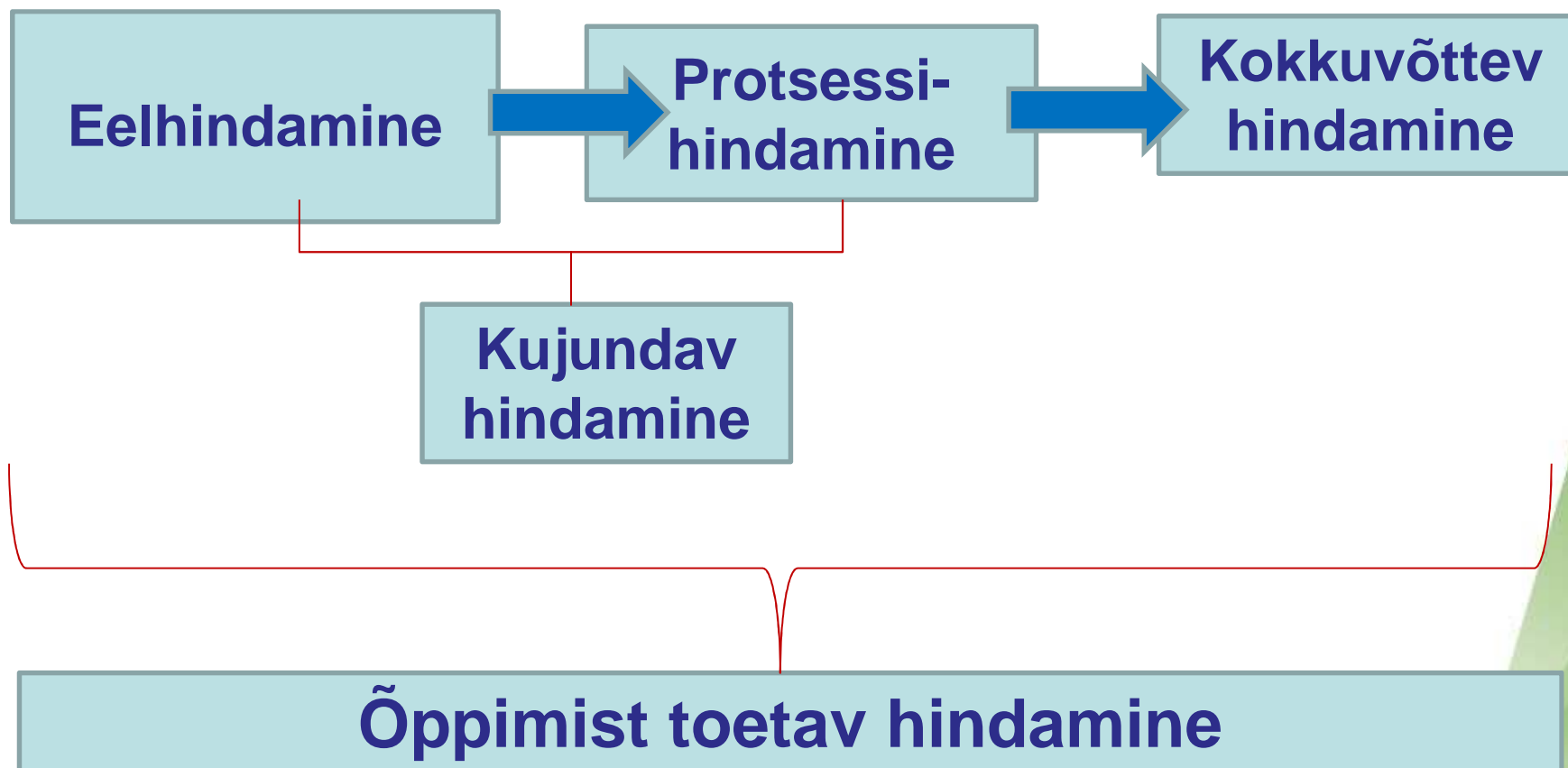

Tänane arusaam hindamisest kutsehariduses:

- **hindamine on protsess (ingl k. *assessment*), on õppeprotsessi osa, mille käigus antakse kindlate hindamiskriteeriumite alusel õiglane ja erapooletu hinnang õppija omandatud kompetentside taseme vastavuse kohta õppekavas kirjeldatud õpiväljunditele.**

Hindamisprotsessi etapid

Allikas: Jürimäe, M; Pennula, L; Urubkova, J. (2016). Elukestvat õppimist toetav hindamine

Õppimist toetav hindamine

Õppimist toetava hindamise põhiküsimused:

- Kus õppija hetkel on?
- Kuhu õppija peaks jõudma?
- Kuidas teda õpetada, et ta sinna jõuaks?
- Kus ma hetkel olen?
- Kuhu ma peaksin (tahaksin ;)) jõuda?
- Mida teha, et sinna jõuda?

TARTU ÜLIKOOL
haridusuuringute ja õppekavaarenduse keskus

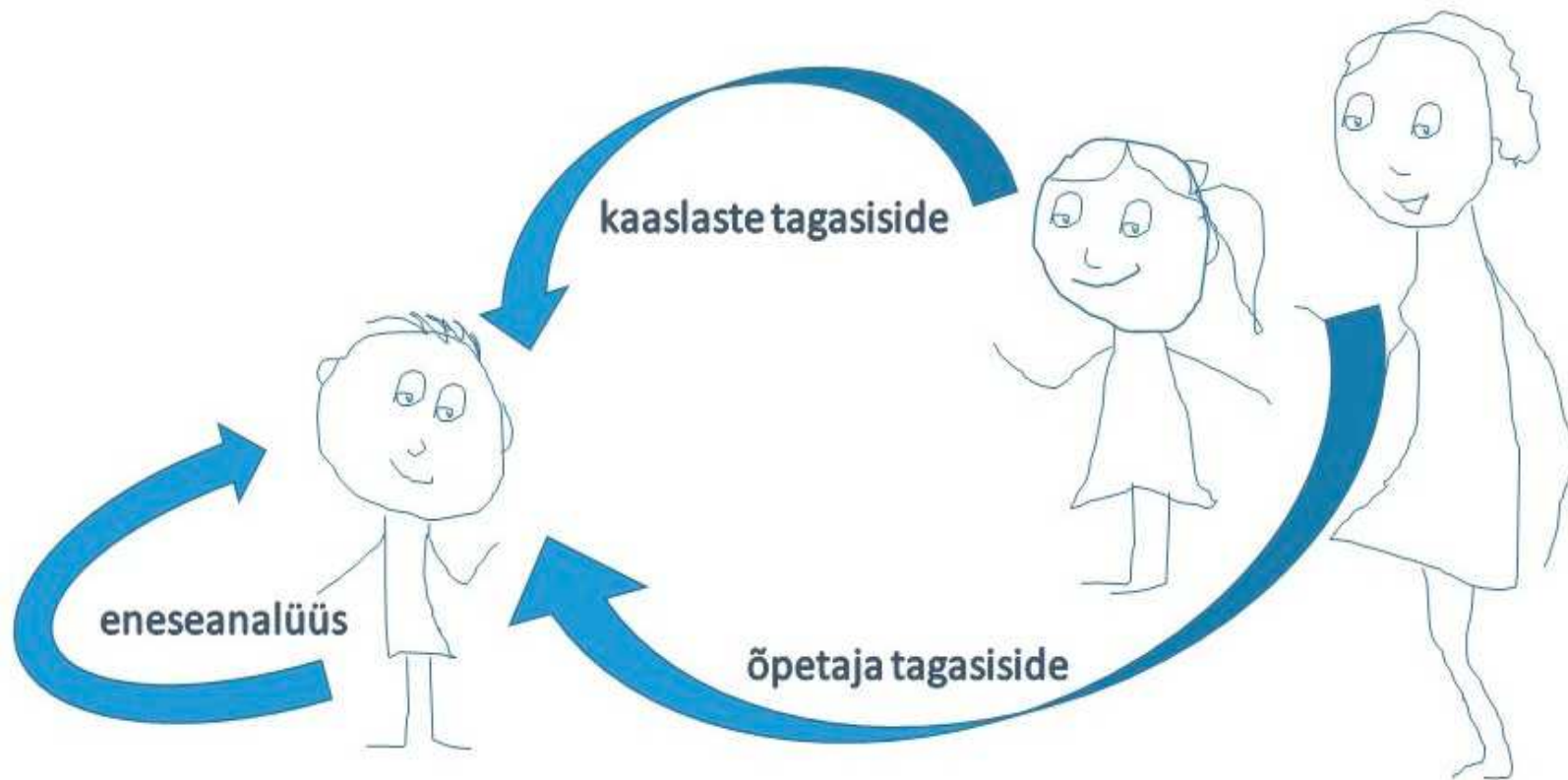
Hindamine ja muutuv õpikäsitlus

Klassikaline	MÕK	Liikumistee
Hindamine on õpetaja monopol, tema “piits ja präänik”, et sundida õppijat tööle	Õppija peab saama tegustseda tagasisiderohkes keskkonnas ning omandada refleksioonioskused	Tagasisiderohke keskkonna loomine ja digivahendite kasutamine, enese ja kaaslasehindamise kasutamine (Harks et al (2014))

Allikas: Pedaste, M. (2016) videoloeng.

https://www.youtube.com/watch?v=hpKY_Ur6nbg

Tagasisiderohke õpikeskkond

Leana Pennula, Maria Jürimäe (2016). Motiveeriv tagasiside.

<http://www.eetika.ee/et/hea-kooli-kasiraamat-elukestvot-oppimist-toetav-hindamine>

Kujundav hindamine

- Kui tegemist on õppija õppimise sisulise toetamisega, mille käigus antakse **tagasisidet**, siis on tegu hindamise kujundava funktsiooniga.
- Kujundava hindamise käigus antakse tagasisidet, mis **toetab õppija õppimist**.
- Kujundava hindamise eripära on, et õppija saab oma õppimist saadud tagasiside abil veel enne kokkuvõtvat hindamist korrigeerida ja õppimise käigus tehtud vead ei mõjuta kokkuvõtvat hinnet.

Kujundava hindamise tähtsus

- Tõhus kujundav hindamine julgustab õppimist jätkama.
- Võrreldes mitme teise pedagoogilise aspektiga on just tagasiside mõju õpitulemuste parandamisele kõige suurem.
- Õppimise seisukohast on positiivne, kui õpilased esitavad küsimusi, täpsustavad nõudmisi ja saavad töö tulemust parandada kujundavate kommentaaride järgi.

Kujundav hindamine toetab õppimist.

Arutlen endamisi:

- Kas minu hoiakud toetavad kujundavat hindamist?

Kujundava hindamise lähtekohti 1

- Kujundava hindamise eelduseks on suhtumine õppijasse kui arenevasse ja vastutusvõimelisse isiksusse, kes tahab ja suudab õppimisalaseid otsuseid teha.

★ **Usu igasse õppijasse.**

★ **Toeta õppijat nii palju kui vaja, lase ka tal endal otsustada.**

Kujundava hindamise lähtekohti 2

- Kujundava hindamisega käib kaasas suhtumine vigadesse/eksimustesse kui õppeprotsessi loomulikku osasse.
- Vigades vältimise asemel rõhutatakse pigem neis arengu- ja õppimisvõimaluste nägemist ja väljatoomist.

★ **Vigade tegemine /eksimine on õppimise loomulik osa.**

Kujundava hindamise lähtekohti 3

- Kujundavat hindamist tuleb teha süstemaatiliselt ja sisuliselt. Õppijate õppimise toetamine õppeprotsessi kestel on õppimise seisukohast palju olulisem kui sellele hinnangu andmine õppeprotsessi lõpus.

★ **Muuda õppimine põnevaks.**

- Kujundav hindamine on avatud.

★ **Ole õppijale pigem koostööpartneriks, kaasa õppijaid hindamisse.**

Kujundava hindamise lähtekohti 4

- Kujundaval hindamisel lähtutakse õpiväljunditest.
- Kujundav hindamine toimub hindamiskriteeriumite põhjal ja hindamismeetodi abil.
- Kujundaval hindamisel tuuakse välja võtmepädevused, hoiakud, nende areng.

★ **Järgi kujundaval hindamisel väljundipõhise hindamise põhimõtteid**

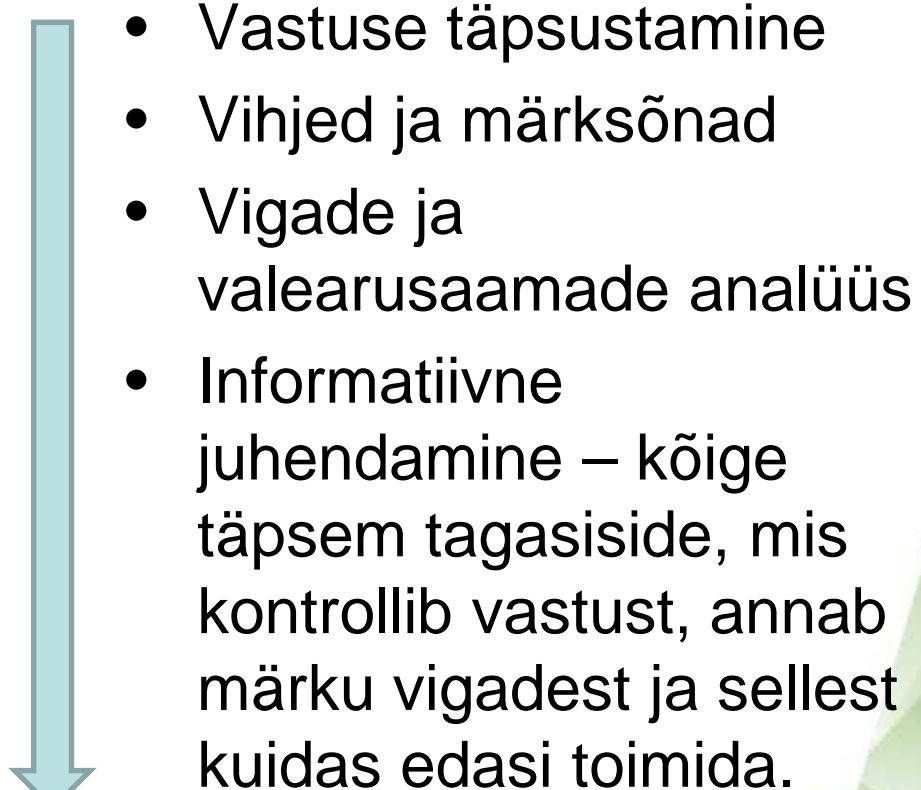
Tagasiside liigid fookuse põhjal

Tagasiside fookuse põhjal saab eristada nelja tagasiside liiki:

- Tagasiside õppeülesande/tulemuse kohta
- Tagasiside õppeprotsessi kohta
- Tagasiside eneseregulatsiooni kohta
- Tagasiside, mis on suunatud õppija isiksusele (mh hoiakutele)

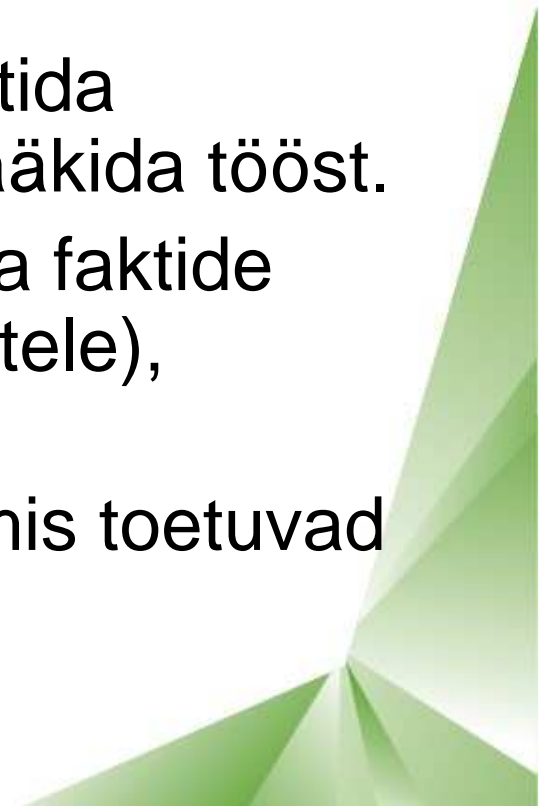

Tagasiside liigitamine selle keerukuse põhjal (Shute, 2008 põhjal)

-
- A diagram consisting of two vertical columns of text. A light blue arrow points downwards from the top of the first column to the bottom. A second light blue arrow points downwards from the top of the second column to the bottom. The background features a green, faceted geometric shape in the bottom right corner.
- Tagasiside puudub
 - Kontrollimine
 - Õige/vale
 - „Proovi uuesti“
 - Vigade märgistamine
 - Täpsustus (märksõnad)
 - Tunnuste väljatoomine
 - Teema täpsustamine
- Vastuse täpsustamine
 - Vihjed ja märksõnad
 - Vigade ja valearusaamade analüüs
 - Informatiivne juhendamine – kõige täpsem tagasiside, mis kontrollib vastust, annab märku vigadest ja sellest kuidas edasi toimida.

Tagasiside andmine 1

- Tagasiside algab ja lõpeb julgustavas ja positiivses toonis.
- Lõpumärkused võtavad ühtlasi kokku kõige olulisema.
- Tagasiside andmise juures tuleb vältida hinnangute andmist töö tegijale ja rääkida tööst.
- Kõige selgem on õppija tööst rääkida faktide keeles(toetudes hindamiskriteeriumitele), hoidudes hinnangutest.
- Kirjeldusele järgnevad soovitusel, mis toetuvad faktide kirjeldusele.

Tagasiside andmine 2

- Üheks tüüpiliseks veaks tagasiside juures on selle liigne kriitilisus ja negatiivsus.
- Kui tagasiside keskendub pelgalt vigade väljatoomisele, aga mitte positiivsele ja/või soovitustele, kuidas vigu ületada, siis on sellest vähem abi ning see võib õppimise toetamise asemel seda pärssida.

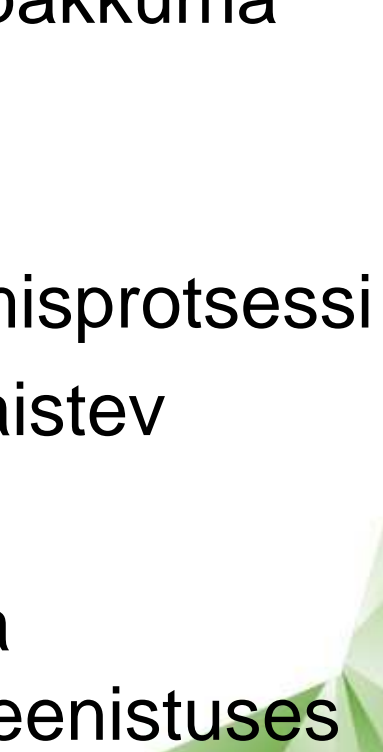

Näide. Tagasiside sõnastamine

- Oled kirjutanud sisuka töö: kasutanud mitmeid põnevaid allikaid, eristanud enda ja viidatud autorite seisukohti ning oma töö hästi liigendanud.
- Mõned soovitused töö parandamiseks siiski pakun:
 - *Püüa püsida veel paremini teema fookuse juures – 1. vahepeal tood sisse huvitavaid, aga teema seisukohalt teisejärgulisi ekskursse.*
 - *Vaata üle alateemade järgnevus ja pikkus – nende 2. sisuline kaal ja lähenemisnurk erinevad kohati liiga palju. Näiteks ühel juhul on alateema vaid lõigu pikkune, teisel juhul aga üle kümne lehekülje.*
 - *Jälgi, et sissejuhatuses esitatud küsimused saaksid 3. kokkuvõttes ka vastatud – nii muutub töö kompaktsemaks ja kõnekamaks.*
- Kokkuvõttes on tegu hea teemavalikuga ning huvitavate mõtetega, mis ühtlustamise ja fokusseerimise korral veel paremini esile võivad tõusta. Jõudu Sulle selleks!

Kokkuvõte

Õppimist toetava hindamise toimimise tingimused:

- Vajalikud on kõik hindamise etapid õppeprotsessis
 - Seatud eesmärgid peavad õppijale pakkuma parajat väljakutset
 - Tagasiside peab olema motiveeriv
 - Õppija peab olema kaasatud hindamisprotsessi
 - Hindamine peab olema aus ja läbipaistev
 - Oluline on iga õppija
 - Õppimist toetav hindamine on õppija eneseregulatsioonioskuste arengu teenistuses
-
- A decorative graphic in the bottom right corner consisting of several overlapping, semi-transparent green triangles of various shades, creating a modern, abstract shape.

Kasutatud allikad

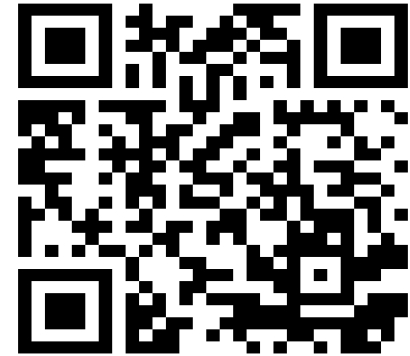
- Harks, B.; Rakozcy, K.; Hattie, J.; Besser, M.; Klieme, E. (2014). The effects of feedback on achievement, interest and self-evaluation: the role of feedback's perceived usefulness. *Educational Psychology*, 34 (3), pp 269-290.
- Jürimäe, M., Kärner, A., Tiisvelt, L. (2014) Kujundav hindamine kui õppimist toetav hindamine. Tartu: Eesti ülikoolide kirjastus.
- Jürimäe, M.; Pennula, L; Urubkova, J. (2016). Elukestvat õppimist toetav hindamine. <http://www.eetika.ee/et/hea-kooli-kasiraamat-elukestvat-oppimist-toetav-hindamine>
- Jürimäe, M. (2014). Kujundav/õppimist otetava hindamise põhiküsimused. Ettekanne. URL: <http://www.uttv.ee/naita?id=20111&keel=eng>
- Kutseõppeasutuse seadus. RT I, 02.07.2013, 1.
- Kutseharidusstandard. RT I, 28.08.2013, 13.
- Kutseõppes kasutatav ühtne hindamissüsteem, õpiväljundite saavutatuse hindamise alused, hindamismeetodid ja -kriteeriumid ning hinnete kirjeldused. RT I, 29.08.2013, 17.
- Noorväli, H., Piisang, E., Piiskop, K., Pilli, E. Põiklik, E., Rekkor, S., Toom, K. (2014). Kutsehariduse kooliõppekavade koostamise ja arendamise käsiraamat. Tallinn: Innove. Õppekavatöö õppeasutuses lk 137-195.
- Pedaste, M. (2016). Videoloeng. URL: https://www.youtube.com/watch?v=hpKY_Ur6nbg
- Pilli, E; Õunpuu, M. (2012). Väljundipõhine hindamine kutsekoolis. Tallinn: SA Innove.

Seminari materjalid Padletis

- Hindamine

https://padlet.com/sirje_rekkor/Hindamine

- Ajuaju

https://padlet.com/sirje_rekkor/Ajuraju

